

**Celoštátne kolo súťaže Liečivé rastliny
10. ročník, školský rok 2004/2005**

PÍ SOMNÝ TEST – kategória M

Číslo súťažiacého

Počet bodov

Každú úlohu si pozorne prečítaj. Správne odpovede na otázky zakrúžkuj alebo doplň na vyznačené miesta. Želáme ti úspešné vyriešenie testu.

1. Napíš slovenský aj vedecký názov vyobrazených rastlín a odpovedz na doplňujúcu otázku.

a)

slovenský názov: **divozel veľkokvetý**

2 b.

vedecký názov: **Verbascum densiflorum**

2 b.

akej farby sú kvety: a) fialové

b) ružové

c) svetložlté

1 b.

b)

slovenský názov: **d'atelina lúčna**

2 b.

vedecký názov: **Trifolium pratense**

2 b.

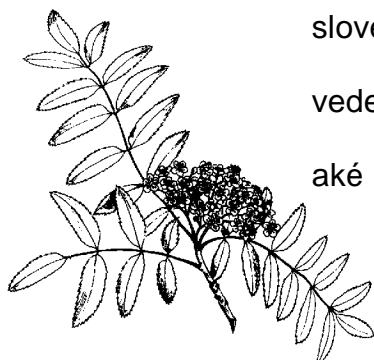
čím sú charakteristické listy: a) sú pokryté chĺpkami

b) sú kožovité

c) majú belavú škvrnu

1 b.

c)

slovenský názov: **jarabina vtáčia**

2 b.

vedecký názov: **Sorbus aucuparia**

2 b.

aké má plody: a) nažky

b) malvice

c) tobolky

1 b.

2. Priradiť k názvom liečivých rastlín správnu čeľaď, do ktorej patria (a–d):
Do tabuľky netreba písať celé názvy, stačí dopísať správne písmená.

Rastlina	Čeľaď
d'atelina lúčna	b
hloh obyčajný	a
lopúch plstnatý	c
pľúcnik lekársky	d

Čeľade: a) ružovité, b) bôbovité, c) astrovité, d) borákovité

4 b.

3. Doplniť, čo je predmetom zberu uvedených liečivých rastlín (stačí napísať čísla) a priradiť k nim názvy drog (stačí napísať správne písmená).

Rastlina	Predmet zberu	Názov drogy
baza čierna	3, 4	d
divozel veľkokvetý	3	c
lieska obyčajná	2, 4	a
lipa veľkolistá	3	e
lopúch plstnatý	1	b

Predmet zberu: 1. koreň, 2. list, 3. kvet, 4. plod

Drogy: a) Folium coryli avellanae, b) Radix lappae, c) Flos verbasci, d) Flos sambuci, e) Flos tiliae

12 b.

4. Drogy Flos crataegi a Fructus crataegi sú predmetom zberu:

a) jarabiny vtáčež b) brezy previsnutej **c) hlohu obyčajného**

1 b.

5. Zápar z ktorej liečivej rastliny by si použil/a pri prechladnutí na vypotenie?

a) lieska obyčajná c) jarabina vtáčica
b) hloh obyčajný **d) lipa veľkolistá**

1 b.

6. Aké liečivé účinky má d'atelina lúčna? Osoží pri:

a) hnačkách c) zápale očí
b) ochoreniach dýchacích ciest **d) kožných chorobách vrátane ekzémov**

3 b.

7. Medzi vonné obsahové látky patria:

a) alkaloidy **c) silice**
b) glykozidy d) triesloviny

1 b.

8. Priradiť k názvom liečivých rastlín im zodpovedajúce obsahové látky (a–c). Do tabuľky netreba písať celé názvy, stačí dopísať správne písmená.

Rastlina	Obsahové látky
baza čierna	b
chmeľ obyčajný	a
jarabina vtáčia	c

Obsahové látky: a) humulón, b) sambunigrín, c) sorbit

3 b.

9. Len na vonkajšie použitie využívame:

a) macerát

c) odvar

e) kašu

b) zásyp

d) zápar

f) tinktúru

1 b.

10. Pri sušení liečivých rastlín je pomer zoschnutia najnižší u:

a) kvetov

b) vňate

c) koreňov

1 b.

11. Na zber ktorej rastliny si treba zobrať rýľ?

a) divozel veľkokvetý

b) lopúch plstnatý

c) pľúcnik lekársky

1 b.

Prečo? **lebo sa zbiera koreň**

1 b.

12. Kedy je vhodné zbierať liečivé rastliny, ak zbierame vňat' s kvetom?

a) po daždi

c) po odkvitnutí

b) za suchého, slnečného počasia

d) za daždivého alebo hmlistého počasia

1 b.

13. Vyznač, ktoré z uvedených liečivých rastlín sa používajú proti kašľu a pripíš k nim, ktorá časť rastliny sa používa ako droga proti kašľu (kvet, plod alebo vňat').

a) jarabina vtáčia

b) divozel veľkokvetý – kvet

2 b.

c) lieska obyčajná – plod

2 b.

d) hloh obyčajný

e) lopúch plstnatý

f) pľúcnik lekársky – vňat'

2 b.

14. Nájdi a vyznač v osemsmerovke rodové aj druhové slovenské názvy siedmich liečivých rastlín (rodové a druhové názvy rastlín nie sú umiestnené hned' za sebou, ale samostatne). Nájdené názvy rastlín vypíš a ku každému doplň vedecký názov. Po vyčiarknutí všetkých názvov ti ostane 21 písmen, ktoré tvoria tajničku.

C	B	Č	I	E	R	N	A	Á	A
P	R	E	V	I	S	N	U	T	Á
L	E	P	A	S	E	L	L	S	A
S	Z	A	N	Č	Ú	L	A	I	N
T	A	A	I	Č	Á	T	V	L	I
N	B	Z	B	H	C	Ú	P	O	L
A	U	R	A	P	I	L	H	K	E
T	S	A	R	B	P	A	L	L'	T
Ý	N	J	A	Č	Y	B	O	E	A
S	T	O	J	R	I	S	H	V	Ď

slovenský názov z osemsmerovky: **lipa veľkolistá**

vedecký názov: ***Tilia platyphyllos***

slovenský názov z osemsmerovky: **breza previsnutá**

vedecký názov: ***Betula pendula***

slovenský názov z osemsmerovky: **jarabina vtáčia**

vedecký názov: ***Sorbus aucuparia***

slovenský názov z osemsmerovky: **baza čierna**

vedecký názov: ***Sambucus nigra***

slovenský názov z osemsmerovky: **hloh obyčajný**

vedecký názov: ***Crataegus laevigata***

slovenský názov z osemsmerovky: **d'atelina lúčna**

vedecký názov: ***Trifolium pratense***

slovenský názov z osemsmerovky: **lopúch plstnatý**

vedecký názov: ***Arctium tomentosum***

Tajnička:

C	A	P	S	E	L	L	A
---	---	---	---	---	---	---	---

B	U	R	S	A	P	A	S	T	O	R	I	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---